

Polasaí Bí Cineálta Ghaelcholáiste Charraig Uí Leighin

Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi

1. Ginearálta

Ghlac Bord Bainistíochta Ghaelcholáiste Charraig Uí Leighin leis an bpolasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán ceanglais *Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna 2024*.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár n-oibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

1.1 Sainmhíniú ar an mbulaíocht

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna mar iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí. Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i

gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta.

Tá an polasaí Bí Cineálta forbartha agus curtha i bhfeidhm againn áit a leagaimid amach conas a chuireann pobal na scoile cosc ar iompraíocht bhulaíochta agus conas a théann sé i ngleic léi. Déantar foráil i gCód Iompair na Scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchúí nach iompraíocht bhulaíochta í.

a) Iompraíocht spriocdhírithé

Iompraíocht a léirítear d'aon ghnó, nach n-iarrtar agus a dhéanann dochar do dhaoine eile is ea bulaíocht, agus nuair is eol don scoláire a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige nó aici go bhféachann nó go bhféachfaidh an leanbh nó an duine óg a fhulaingíonn an iompraíocht ar an iompraíocht mar iompraíocht dhíobhálach. Ní iompraíocht thimpisteach ná mheargánta atá sa bhulaíocht. D'fhéadfadh sé gur dochar fisiciúil a bheadh i gceist (mar shampla, díobháil phearsanta, damáiste do mhaoin nó cailleadh maoine) dochar sóisialta (mar shampla, cúlú, uaigneas, eisiamh) agus/nó dochar mothúcháinach (mar shampla, lagmheas, dúlagar, imní) agus d'fhéadfadh sé tionchar diúltach atá tromchúiseach agus fadtéarmach a bheith aige ar an scoláire a fhulaingíonn an iompraíocht bhulaíochta. Má cheapann an scoláire nó an duine óg atá ag fulaingt na hiompraíochta go bhfuil an dochar leantach fíor ach nach bhfuil sé ar intinn ag an scoláire dochar a dhéanamh, ní hionann é sin agus bulaíocht ach tá sé tábhachtach fós féin go rachfaí i ngleic leis faoi Chód Iompair na Scoile.

b) Iompraíocht leantach

Patrún iompraíochta atá córasach agus a leantar ar aghaidh leis thar thréimhse ama is ea bulaíocht. Ní mheastar gurb ionann eachtraí aonair as líne ina léirítear iompraíocht dhiúltach d'aon ghnó agus a bhfuil neamhchothroime cumhachta i gceist leo agus bulaíocht ach fós féin ní mór dul i ngleic leo sin faoi Chód Iompair na Scoile. D'fhéadfadh sé, dá bhrí sin, go measfaí gurb ionann agus bulaíocht teachtaireacht/íomhá/físeán amháin a phostáil ar líne nuair is ródhócha go ndéanfar í/é a athphostáil nó a roinnt le daoine eile.

c) Neamhchothroime cumhachta

In eachtraí bulaíochta, bíonn sé deacair ar an scoláire atá ag fulaingt na bulaíochta é féin nó í féin a chosaint de bhrí go bhfuil mí-úsáid á baint as neamhchothroime cumhachta, bíodh an neamhchothroime cumhachta sin fíor nó braite. D'fhéadfadh an neamhchothroime cumhachta sin é féin a léiriú trí dhifríochtaí a bhaineann le méid, neart, aois, cumas, cumhacht an phiarghrúpa, stádas eacnamaíochta, stádas sóisialta, reiligiún, cine, bunús eitneach lena n-áirítear a bheith mar bhall de phobal an Lucht Siúil agus/nó de phobal na Romach, gnéaschlaonadh, cúinsí teaghlai, inscne, féiniúlacht inscne, léiriú inscne, taithí ar an gcóras cúraim, míchumas nó a bheith ag fáil oideachas speisialta. In eachtraí a bhaineann le bulaíocht ar líne (nó cibearbhulaíocht) d'fhéadfadh sé go mbainfeadh an neamhchothroime cumhachta le hanaithnideacht ar líne, inniúlacht theicniúil, seilbh ar fhaisnéis/íomhánna/fhíseáin, agus gan an scoláire ar a bhfuil an iompraíocht dírithe a bheith ábalta ábhar gránna ar líne a bhaint nó éalú ón mbulaíocht.

1.2 Cineálacha Iompraíocht Bhulaíochta

Tá mórán cineálacha éagsúla d'iompraíocht bhulaíochta ann. D'fhéadfadh na nithe seo a leanas a bheith san áireamh san iompraíocht ach níl an liosta uileghabhálach;

1. Iompraíocht bhulaíochta i leith duine atá faoi mhíchumas: iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar mhíchumas nó ar riachtanas breise a shamhlaítear a bheith ag an duine sin nó atá ag an duine sin.
2. Bulaíocht ar dhuine ardchumais: iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar ardchumas acadúil nó buanna as cuimse an scoláire sin.
3. Iompraíocht bhulaíochta i leith duine mar gheall ar fhéiniúlacht inscne: iompraíocht nó teanga a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar fhéiniúlacht inscne a shamhlaítear a bheith ag an duine sin nó atá ag an duine sin.
4. Iompraíocht bhulaíochta homafóbach/trasfhóbach (LADTA+): iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall go samhlaítear go bhfuil nó go bhfuil an duine sin mar bhall den phobal LADTA+.
5. Bulaíocht ar dhuine mar gheall ar a c(h)uma fhisiciúil: iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar an gcuma fhisiciúil atá air nó uirthi. D'fhéadfadh sé go mbeifí ag magadh faoi scoláirí a bhfuil “cuma dhifriúil” orthu nó go ndéanfaí iad a cháineadh mar gheall ar chruth, méid nó cuma a c(h)oirp.
6. Bulaíocht chiníoch: iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar a c(h)ine nó bunús eitneach lena n-áirítear a bheith mar bhall de phobal an Lucht Siúil nó na Romach. Tugtar sainmhíniú ar chiníochas sa *Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta i gcoinne an Chiníochais* mar “chineál forlámhais a léiríonn é féin trí na dinimicí cumhachta sin atá i láthair i socruithe, cleachtais, beartais agus noirm chultúrtha struchtúracha agus institiúideacha, a bhfuil sé d'éifeacht acu daoine aonair nó grúpaí a eisiaimh nó a idirdhealú, bunaithe ar chine, dath, sliocht, nó ar bhunús eitneach”.
7. Bulaíocht bhochtaineachta: iompraíocht a bhfuil sé i gceist léi go ndéanfaí scoláire a náiriú de bharr easpa acmhainní.
8. Iompraíocht bhulaíochta i leith duine mar gheall ar fhéiniúlacht reiligiúnach: iompraíocht nó caint a bhfuil sé i gceist go ndéanfadh sí dochar do scoláire mar gheall ar fhéiniúlacht reiligiúnach atá aige/aici.
9. Bulaíocht ghnéasaíoch: iompraíocht a bhfuil sé i gceist léi go ndéanfaí dochar do scoláire bunaithe ar ghnéas an scoláire, ag buaná an steiréitíopa go bhfuil scoláire nó grúpa scoláirí ar chéim níos ísle mar gheall ar an ghnéas.
10. Ciapadh gnéasach: cineál ar bith teagmhála ó bhéal, neamhbhriathartha nó fhisiciúil de chineál gnéasach nach bhfuiltear á iarraidh nó iompraíocht eile bunaithe ar ghnéas a bhfuil tionchar aici ar dhínit an scoláire.

1.3 Iompraíocht Choiriúil

1. I gcásanna áirithe, féadfar iompraíocht bhulaíochta a mheas mar iompraíocht choiriúil agus d'fhéadfadh feidhm a bheith le hiarmhairtí dlí. Is é 12 bhliain aois na freagrachta coiriúla in Éirinn.
2. I gcásanna a bhaineann le hÍomhánna dlúthphearsanta, leis an Acht um Chiapadh, Cumarsáid Dhochrach agus Cionta Gaolmhara, 2020 ar a dtugtar Dlí Coco freisin, déantar coir as íomhánna dlúthphearsanta a roinnt gan toiliú agus déantar coir freisin as bagairt a dhéanamh na hÍomhánna sin a roinnt.
3. Má tá foréigean fisiciúil nó bagairt foréigin i gceist le hiompraíocht bhulaíochta, d'fhéadfaí a mheas gur ionsaí atá inti.
4. Má tá leithcheal nó fuathchaint i gceist le hiompraíocht bhulaíochta a dhíríonn ar an scoláire agus atá bunaithe ar chine, reiligiún, eitneacht, claonadh gnéis nó bunaithe ar an scoláire a bheith mar bhall de phobal an Lucht Siúil, d'fhéadfaí é sin a mheas mar choir fuatha faoin Acht um Thoirmeasc ar Ghríosú chun Fuatha, 1989.
5. Má tá ciapadh gnéasach nó ionsaí gnéis i gceist leis an iompraíocht bhulaíochta, d'fhéadfaí é sin a mheas mar iompraíocht choiriúil.
6. Is é an Garda Síochána an túdaráis cuí chun iompraíocht choiriúil líomhnaithe a fhiosrú.

1.4 Iompraíocht nach iompraíocht bhulaíochta í

1. Ní hionann eachtra aon uaire d'iompraíocht dhiúltach in aghaidh scoláire eile agus iompraíocht bhulaíochta. Mar sin féin, is féidir teachtaireachtaí goilliúnacha a phostáiltear ar na meáin shóisialta a mheas mar iompraíocht bhulaíochta mar go bhféadfadh pobal níos leithne iad a fheiceáil agus gur mó an seans go ndéanfar iad a roinnt go minic agus mar sin gur iompraíocht leantach atá iontu.
2. Ní mheastar go bhfuil iompraíocht bhulaíochta i gceist nuair a tharlaíonn easaontas idir scoláirí nó nuair nach bhfuil scoláirí ag iarraidh a bheith ina gcairde ag duine nó fanacht mar chairde ag duine mura ndéantar iarrachtaí leantacha d'aon turas duine a chiapadh, a fhágáil ar lár nó fuath don duine a chruthú i measc daoine eile lena náirítear grúpaí cairdis a ionramháil in aon turas.
3. D'fhéadfadh sé go mbeadh deacrachtaí le cumarsáid shóisialta ag roinnt scoláirí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus go gcuirfidís a gcuid riachtanas in iúl le hiompraíochtaí a d'fhéadfadh iad féin nó daoine eile a ghortú. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach in aon turas a léirítear na hiompraíochtaí sin agus nach bhfuil siad pleanáilte ach, i gcúinsí áirithe, gur freagairt uathfhéidhmeach iad, nach féidir leo a smachtú.
4. Ní iompraíocht thimpisteach ná meargánta atá sa bhulaíocht. Má mheasann an scoláire a bhfuil an dochar á fhulaingt aige nó aici go bhfuil fíordhochar á dhéanamh dó nó di ach nach bhfuil sé i gceist ag an scoláire eile dochar a dhéanamh, ní hionann é sin agus bulaíocht.

5. Is féidir leis na hiompraíochtaí sin a bheith coscrach. Déantar foráil do straitéisí chun dul i ngleic le hiompraíocht mhíchuí laistigh de Chód Iompraíochta na Scoile.

1.5 Bunús Dí

Tugtar tacaíocht do na gnásanna seo le réimse reachtaíochta lena náirítear iad seo a leanas;

1. Foráiltear leis an Acht Oideachais (Leas), 2000 go ndéanfaidh bord bainistíochta scoile aitheanta, tar éis dul i gcomhairle le príomhoide na scoile sin, leis na múinteoirí atá ag múineadh inti, le tuismitheoirí scoláirí atá cláraithe inti, agus leis an oifigeach leasa oideachais a mbeidh feidhmeanna i ndáil léi sannta dó nó di, cód iompair i leith na scoláirí atá cláraithe sa scoil a ullmhú de réir fho-alt (2). Sna Treoirínte um Chód Iompraíochta do Scoileanna ceanglaítear ar scoileanna polasaí frithbhulaíochta a bheith acu mar chuid de Chód Iompraíochta na Scoile.
2. Faoi Na hAchtanna um Stádas Comhionann, 2000–2018, tá sé de dhualgas ar scoileanna ciapadh a chosc (ciapadh gnéasach san áireamh) ar fhorais a bhaineann le hinscne, stádas pósta, stádas teaghlaigh, aois, míchumas, claonadh gnéis, cine, reiligiún agus a bheith mar bhall de phobal an Lucht Siúil.
3. Leis an Acht um Thús Áite do Leanaí, 2015 leagtar dualgas reachtúil ar scoileanna a chinntiú, a oiread agus is féidir, go bhfuil gach leanbh atá ag freastal ar an scoil saor ó dhíobháil fad atá sé nó sí ag freastal ar an scoil nó seachas sin ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile.
4. Leis an Acht um Chiapadh, Cumarsáid Dhochrach agus Cionta Gaolmhara, 2020 ar a dtugtar Dí Coco freisin, foráiltear maidir le duine a dhéanfaidh íomhá dhlúthphearsanta de dhuine eile a dháileadh nó a fhoilsiú, nó a bhagróidh íomhá dhlúthphearsanta de dhuine eile a dháileadh nó a fhoilsiú (a) gan toiliú a fháil ón duine eile, agus (b) le hintinn díobháil a dhéanamh, nó a bheith meargánta i dtaobh díobháil a bheith déanta nó gan a bheith déanta, don duine eile, beidh sé nó sí ciontach i gcion.

2. Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Foireann na Scoile	11/3/2025	Suirbhé, ceardlann
Scoláirí	31/03/25 – 04/04/25	Ceardlanna i ranganna folláine, cruinniú le comhairle na ndaltaí, suirbhé ar líne
Tuismitheoirí	01/04/25	Ceistneoir
Bord Bainistíochta	20/5/2025	Cur i láthair, tuairimí a roinnt ó bhéal
Pobal na scoile i gcoitinne	30/3/25 – 4/4/25	Suirbhé
An dáta ar faomhadh an polasaí: 20ú Bealtaine 2025		
Date policy was last reviewed: May 20th 2025		

3. Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfí sa scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrach ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bhulaíochta ciníche, iompraíocht bhulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí.

- a) Déantar gach iarracht spás a chruthú ina mothaíonn scoláirí agus baill foirne na scoile muintearas agus ina mothaíonn siad go bhfuil siad sábháilte, nasctha agus go bhfuil tacaíocht á fáil acu.
- b) Tá na caidrimh idir gach ball phobail na scoile bunaithe ar ár dtrí bhunphrionsabail de meas, cothromaíocht agus ionracais. Cuirtear cultúr dearfach na scoile i bhfeidhm trí cineáltas, ionchuimsitheacht agus meas a chur chun cinn laistigh de gach piarghrúpa.
- c) Téann foireann ceannaireachta na scoile i gcion ar chultúr na scoile agus leagann sí síos na caighdeáin agus na hionchais do phobal na scoile nuair atáthar ag cosc iompraíocht bhulaíochta agus ag dul i ngleic léi.
- d) Ní ghactar le haon iompraíocht bhulaíochta sa scoil. Déantar an cur chuige seo an-shoiléir do gach ball phobail. Cuirtear timpeallacht scoile dearfach agus tacúil ar fáil don chuile dhuine.
- e) Is féidir le daltaí cultúr scoile a chruthú tré cineáltas agus ionchuimsíocht a spreagadh i measc a bpiaraí agus timpeallacht scoile dearfach agus tacúil do chách a choimeád.
- f) Mar chomhpháirtithe gníomhacha in oideachas a linbh, féadann tuismitheoirí cabhrú chun timpeallacht a chothú nach bhfuil aon ghlacadh le bulaíocht inti má chuireann siad comhbhá agus meas chun cinn.
- g) Bíonn an scoil báuil agus tacúil leo siúd go dteastaíonn uathu tuairisc ar iompraíocht bhulaíochta a thabhairt. Déantar gach iarracht daoine a chur ina gcompórd nuair atá fonn orthu tuairisc a thabhairt. Tugtar traenáil dos na Ceannairí Scoile a bhíonn ag deileáil le tuairiscí mar seo.
- h) Ní ghactar le aon díoltas á bhaint amach ag an té ar a ndéantar an tuairisc ar iompraíocht bhulaíochta. Cuirtear an Cód Iompair i bhfeidhm mar is cuí.
- i) Cuirtear structúr tréadchúraim i bhfeidhm sa scoil ina mbuaileann an t-Oide Ranga lena mbunrang beagnach go laethúil. Cruthaítear caidrimh dearfach leis na daltaí. Bíonn cumarsáid rialta idir na Cinn Bliana agus na hOidí Ranga maidir le aon dhalta ar a bhfuil buairt futhu. Pléitear iad go seachtainiúil ag na cruinnithe tréadchúraim.
- j) Tá folláine na ndaltaí i gcroílár na polasaithe scoile go léir, agus tacaíonn go leor dóibh an polasaí seo a chur i bhfeidhm.
- k) Reacháiltear cur i láthair ar Shábháilteacht Idirlín go bliantúil, le traenáil a chur ar fáil do dhaltaí agus tuismitheoirí faoi shábháilteacht ar-líne.
- l) Déanfar monatóireacht ar iPadanna daltaí ar bhonn leanúnach i gcaitheamh na scoilbhliana.

- m) Eagróidh Comhairle na nDaltaí ócáidí speisialta cosúil le Lá Bí Cineálta, Lá Seas an Fhód, Lá Éiteas na Scoile agus Lá na gCneastachta, le haird a dhíriú ar an bhfadhb agus ar an bpolasaí.
- n) Pléitear Polasaí Bí Cineálta na scoile atá sa dialann scoile go foirmiúil ag tús gach scoilbhliain agus go rialta ina dhiaidh sin.
- o) Cabhrófar le daltaí iombhá a fhorbairt trí mhothúcháin a phlé agus tré iarracht iad féin a chur in ionad dhaoine eile.
- p) Cruthófar féinmheas i measc na ndaltaí trí aitheantas, moladh agus luachaíocht a thabhairt do dheai-iompar.
- q) Bainfear úsáid as na ranganna san OSSP, OSPS, Gairm agus Creideamh le tacú leis an bPolasaí Bí Cineálta agus le meas ar an éagsúlacht a fhorbairt sa scoil.
- r) Tá na tacaíochtaí atá ar fáil le léamh in Agúisín 1.
- s) Cuirtear múinteoirí ar an eolas faoi chaidrimh i ranganna agus deartar an plean suíochán bunaithe air sin.
- t) Tá Cód QR ar fáil ar Pholasaí na nDaltaí agus sa Dialann Scoile chun iompraíocht bulaíochta a thuairisciú go bainistíocht na scoile go díscréideach.

3.1 Tá na polasaithe maoirseachta agus monatóireachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

- a) Ní cheadaítear do dhaltaí a bheith ag crocadh timpeall ar an staighrí nó sna cúlphasáistí ag am sosa nó ag am lóin.
- b) Cuirtear gach seomra ranga agus seomra feistis faoi ghlas nuair nách bhfuil sé in úsáid. Níl cead ag daltaí a bheith i seomra gan ball foirne a bheith leo.
- c) Déantar feitheoireacht ar na pasáistí, ag na taisceadáin, sa chlós, agus bíonn duine ag bogadh timpeall na scoile i rith am sosa agus am lóin.
- d) Tá postaéirí agus ealaín deartha ag na daltaí le feiscint timpeall na scoile a tharaingíonn árd ar chroíluachanna na scoile, agus croíluachanna Bhord Oideachais agus Oiliúna Chorcaí. Spreagtar na daltaí chun na luachanna seo a chur i bhfeidhm go laethúil.
- e) Cuirtear réimse leathan imeachtaí ar siúl ag am lóin agus déantar gach iarracht daltaí lochaileach ach go háirithe a spreagadh chun freastal orthu.
- f) Ní cheadaítear do dhaltaí talamh na scoile a fhágáil ag am lóin.
- g) Tá bialann scoile sa scoil a chuireann go mór le dearfachas agus atmaisféar na scoile.
- h) Tá iPad gach dalta faoi smacht ár gcóras bainistíochta, agus ní féidir le daltaí aipeanna a íoslódáil gan

cead na scoile.

- i) Ní cheadaítear gutháin soghluaiste ar scoil nó ag imeachtaí scoile. Tugtar bosca fóin do gach dalta agus cuirtear a nguthán sa bhosca seo ar feadh an lae. Laghdaíonn sé seo an baol go ndéanfar bulaíocht ar líne ar shuíomh na scoile.
- j) Molfar do dhaltá tuairisc a thabhairt d'údarás na scoile nó do aon mhúinteoir ar aon ghníomh den chineál atá luaite thuas a tharlaíonn dóibh nó do dhuine eile.
- k) Déanfaidh gach ball fóirne monatóireacht ar iompraíocht bhulaíochta, agus beidh sé de dhualgas orthu aon bhuairt bulaíochta atá orthu a thuairisciú don bhall foirne cuí, an Príomhoide agus an Príomhoide Tanaisteach ina measc.

4. Ag dul i ngleic le hlompraíocht Bhulaíochta

4.1 Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á déanamh, na cuir chuige a glacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn:

- 1. Déanfaidh an múinteoir a thagann ar an tuairisc nó an líomhain bulaíochta ar dtús, nó an ball chuí den fhoireann tréadchúraim, nó an Príomhoide nó an Príomhoide Tanaisteach iniúchadh agus deileáil léi. Cuirfidh an múinteoir tuairisc an Fhoireann Tréadchúraim san eolas faoi an mbulaíocht.
- 2. Agus an múinteoir ag aithint ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir machnamh a dhéanamh ar na nithe seo a leanas: cad, cá háit, cathain agus cén fáth?
- 3. Cloífead leis na prionsabail seo a leanas agus aghaidh á tabhairt ar iompraíocht bhulaíochta:
 - a) A chinntiú go néistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
 - b) Iarracht a dhéanamh príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
 - c) Gach comhrá a dhéanamh go híogair.
 - d) Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a chur san áireamh.
 - e) Éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
 - f) Gníomhú go tráthúil.
 - g) Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas.
- 4. I gcás iniúchadh agus deileáil le cás maistíneachta, is ar an leasú a chuirfead béim.
- 5. Tabharfar spreagadh do, agus cuirfead comhairle ar gach ball foirne tacaíochta, tuairisc a thabhairt ar aon iompraíocht bulaíochta a thagann chun solais dóibh, do mhúinteoir, don Phríomhoide nó don Phríomhoide Tanaisteach.

6. Pléifear le hiompraíocht bulaíochta ar shlí shocair, mhímhothúnach ag iarraidh teacht ar réiteach na faidhbe i gcónaí.
7. Déanfar iniúchadh ar iompraíocht bulaíochta lasmuigh den seomra ranga chun príobháideachas gach éinne atá i gceist a chosaint.
8. Sa chás go ndéantar líomhain i leith grúpa, cuirfear agallamh aonair ar gach dalta ar dtús. Tabharfar tacaíocht do gach ball den ghrúpa i gcás brú a bheith orthu, ó bhaill eile den ghrúpa, i ndiaidh agallamh a bheith curtha orthu.
9. I gcásanna oiriúnacha, is féidir iarraidh orthu sin lena ndéanfar agallamh, cuntas scríofa a thabhairt.
10. Cuirfear in iúl do thuismitheoirí na ndaltaí luath sa phróiseas, leis an gcás a chur in iúl dóibh, agus le miniú a thabhairt ar cad é atá beartaithe, ag tagairt don pholasaí. Tabharfaidh an scoil deis do thuismitheoirí slite le tacú nó treisiú leis an rud atá beartaithe ag an scoil a dhéanamh.
11. Má chruthaítear gur iompraíocht bulaíochta a bhí i gceist, déanfar soiléir don té a dhein, mar atá sé/sí ag dul i gcoinnibh ár bPolasaí Bí Cineálta, agus déanfar gach uile iarracht cás an duine atá thíos leis an iompraíocht bulaíochta, a chur ar a s(h)úilibh dó/di. Cuirfear béim i gcónaí ar réiteach dearfach, agus ní ar mhilleán a chur.
12. Má mheasann an scoil gur chóir piónós a ghearradh, ní bhaineann sé seo ach amháin leis an dalta ar a bhfuil piónós á ghearradh, a dtuismitheoirí agus an scoil.
13. D'fhéadfadh eachtraí tarlú ina bhfuil iompraíocht mhíchúí agus ghoilliúnach i gceist nach iompraíocht bhulaíochta í. Déantar foráil i gCód Iompair na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchúí nach iompraíocht bhulaíochta í.
14. Ní dhéileálfadh an scoil le hiompraíocht bhulaíochta a tharlaíonn nuair nach mbíonn scoláirí faoi chúram nó faoi fhreagracht na scoile. Sa chás go mbíonn tionchar ag an iompraíocht bhulaíochta sin ar scoil, áfach, tá iallach orainn tacú leis na scoláirí atá i gceist. I gcás go leanann an iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh sa scoil, déileáilfear leis de réir ár bpolasaí Bí Cineálta.
15. Cuirfear tacaíocht ar fáil don scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus don scoláire a léiríonn an iompraíocht bhulaíochta araon. Rachfar i mbun plé leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici gan mhoill chun go mothódh sé/sí go bhfuil tacaíocht á fáil aige/aici, ar a s(h)uaimhneas, agus sábháilte. Déanfar gach iarracht na tacaíochtaí a theastaíonn ón scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici a aithint chun deacrachtaí gaolmhara a bhainistiú níos éifeachtaí agus chun a chinntiú go ndéantar freastal ar a riachtanais.
16. D'fhéadfadh sé go niarrfadh scoláire a dhéanann iompraíocht bhulaíochta a thuairisciú ar bhall foirne gan aon rud a dhéanamh faoin iompraíocht seachas “faire amach” dó/di. D'fhéadfadh sé nach mbeadh an scoláire ag iarraidh go n'aithneofaí é/í mar dhuine a sceith eolas le duine éigin faoin iompraíocht

bhulaíochta. D'fhéadfadh sé go gceapfadh sé/sí go néireodh cúrsaí níos deacra dó/di dá ninseofaí an scéal do dhuine éigin. Sa chás sin, tá sé tábhachtach don bhall foirne comhbhá a léiriú leis an scoláire, déileáil leis an gcás go tuisceanach agus labhairt leis an scoláire chun a oibriú amach le chéile cad iad na bearta is féidir a dhéanamh chun dul i ngleic leis an gcás agus conas a cuirfead a t(h)uismitheoir ar an eolas. Tá sé tábhachtach go mothódh an scoláire a d'fhulaing iompraíocht bhulaíochta sábháilte.

17. D'fhéadfadh tuismitheoirí freisin an scoil a chur ar an eolas faoi iompraíocht bhulaíochta a tharla agus a iarraidh ar an scoil go sonrach gan aon ghníomhaíochtaí a dhéanamh. Ba chóir do thuismitheoirí an t-iarratas seo a dhéanamh chuig an scoil i scríbhinn. Mar sin féin, agus iarratas an tuismitheora á chur san áireamh, d'fhéadfadh sé go gcinneadh an scoil, ag brath ar na cúinsí, go bhfuil sé oiriúnach dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta.
18. Ní mór dul i mbun plé leis na scoláirí atá i gceist agus lena dtuismitheoirí tráth nach faide ná 20 lá scoile tar éis na teagmhála tosaigh chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dul chun cinn tar éis na hidirghabhála tosaigh. I measc na ngnéithe tábhachtacha ar fiú machnamh a dhéanamh orthu mar chuid den athbhreithniú tá cineál na hiompraíochta, éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus an caidreamh idir na scoláirí a bhí i gceist.
19. Fiú má tá deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta, d'fhéadfadh sé go mbeadh maoirseacht agus tacaíocht leanúnach de dhíth ar an scoláire a d'fhulaing iompraíocht bhulaíochta agus ar an scoláire a léirigh an iompraíocht araon.
20. Mura mbíonn deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta, ba chóir don mhúinteoir athbhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na scoláirí agus na tuismitheoirí agus aontú ar bhualadh le chéile arís thar thréimhse ama chomhaontaithe go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta.
21. Más léir go bhfuil an scoláire a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici ag leanúint den iompraíocht a léiriú, smaoinigh ar úsáid a bhaint as na straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí dá bhforáiltear i gCód Iompair na scoile.
22. Déanfar gach eachtra iompraíochta bhulaíochta a thaifeadh. Coimeádfar na taifid seo i gcomhréir le polasaí um choimeád taifead na scoile agus ag teacht le rialacháin maidir le cosaint sonraí.

4.2 Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta:

1. Déanfar soiléir faoin rud is iompraíocht bhulaíochta ann agus faoin tionchar gur féidir a bheith aige ar dhaoine.
2. Tá cur síos soiléir sa pholasaí Bí Cineálta seo agus sa pholasaí atá in oiriúint do scoláirí ar na bearta a dhéanfar nuair a thuairiscítear iompraíocht bhulaíochta.
3. Ní féidir leis an scoil deileáil le hiompraíocht bhulaíochta a tharlaíonn nuair nach mbíonn scoláirí faoi chúram nó faoi fhreagracht na scoile. Sa chás go mbíonn tionchar ag an iompraíocht bhulaíochta sin ar scoil, áfach, tacóidh

an scoil leis na scoláirí atá i gceist. I gcás go leanann an iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh sa scoil, caithfidh an scoil déileáil leis de réir a bpolasaí Bí Cineálta.

4. Sa chás nach scoláire ón scoil an scoláire a léiríonn iompraíocht bhulaíochta ach gur scoláire ón scoil an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici, tabharfaidh an scoil tacaíocht don scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus dul i mbun plé leis/léi agus leis na tuismitheoirí chun cinneadh a dhéanamh maidir leis na bearta is féidir a dhéanamh.

5. Beidh foireann na scoile cóir agus seasmhach sa chur chuige chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta.

6. Sa chás go dtuairiscítear iompraíocht bhulaíochta don scoil, rachfar i mbun plé leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici gan mhoill chun go mothódh sé/sí go bhfuil tacaíocht á fáil aige/aici, ar a s(h)uaimhneas, agus sábháilte.

7. Aithneoidh foireann na scoile na tacaíochtaí a theastaíonn ón scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici chun deacrachtaí gaolmhara a bhainistiú níos éifeachtaí agus chun a chinntiú go ndéantar freastal ar a riachtanais.

8. Cloífead leis na príonsabail seo a leanas agus aghaidh á tabhairt ar iompraíocht bhulaíochta:

- a) A chinntiú go n-éistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
- b) Iarracht a dhéanamh príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
- c) Gach comhrá a dhéanamh go híogair.
- d) Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a chur san áireamh.
- e) Éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
- f) Gníomhú go tráthúil.
- g) Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas. Sa chás gur tharla iompraíocht bhulaíochta, ní mór teagmháil a dhéanamh le tuismitheoirí na bpáirtithe atá i gceist go luath chun iad a chur ar an eolas maidir leis an gcás agus chun dul i gcomhairle leo faoi na bearta atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht mar atá leagtha amach i bpolasaí Bí Cineálta na scoile. I gcásanna ina léiríonn scoláire imní faoi na tuismitheoirí a bheith á gcur ar an eolas, ceapfaidh an scoil plean oiriúnach chun tacú leis an scoláire agus maidir le conas a cuirfead a t(h)uismitheoirí ar an eolas.

9. I bhfianaise chastacht na hiompraíochta bhulaíochta glactar leis go ginearálta nach bhfuil aon chur chuige amháin a oibríonn go héifeachtach i ngach aon chás. Úsáidfead mar sin an cur chuige is fearr a oireann dá cúinsí féin a chinneadh i nGaelcholáiste Charraig Uí Leighin.

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh. San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta dhoiciméadú. Más ábhar imní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir *Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna*.

5. Maoirseacht

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ón gcruinniú deireanach, líon na n-eachtraí leanúnacha agus líon iomlán na n-eachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena n-áirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe. Glacadh leis ar an 20ú Bealtaine 2025.

Síniú an Chathaoirligh: _____

Síniú an Phríomhoide: _____

Dáta: _____

Agúisín 1

Tá tacaíochtaí ar fáil chun cuidiú le hiompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Ina measc sin tá na nithe seo a leanas:

An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO)

Cuireann an tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO) de chuid na Roinne Oideachais seirbhís síceolaíochta chuimsitheach, scoilbhunaithe ar fáil do gach bunscoil agus iar-bhunscoil chun tacú le folláine agus le forbairt acadúil, shóisialta agus mhothúcháinach gach scoláire. Is samhail sainchomhairleoireachta, bunaithe ar acmhainn a fhorbairt í samhail seirbhíse SNSO ina bhfuil cothromaíocht idir cásobair agus obair thacaíochta agus forbartha.

Tá na seirbhísí síceolaíochta a sholáthraíonn SNSO do scoláirí difreáilte ag brath ar an bhfuil rannpháirtíocht dhíreach an tsíceolaí leis an scoláire i gceist, ar a dtugtar Cásobair Dhíreach, nó an bhfuil an síceolaí ag obair trí mhúinteoirí nó trí mhúinteoirí/tuismitheoirí chun seirbhís síceolaíochta a sholáthar do scoláire, ar a dtugtar Cásobair Indíreach. Is féidir le foireann SNSO tacú le scoileanna maidir le fadhbanna a bhaineann leis an mbulaíocht tríd an seirbhís cásoibre díri nó indíri seo. Maidir le bulaíocht, is minic a chuireann síceolaithe SNSO comhairle ar scoileanna faoin dea-chleachtas i dtaobh na bulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi nuair a thagann fadhbanna chun cinn i scoileanna agus/nó cuireann siad oiliúint ar fáil ar thionscnaimh choisctheacha, amhail scileanna sóisialta agus mothúcháin, scileanna sóisialta agus scileanna feidhmiúcháin a fhorbairt agus athléimneacht agus scileanna maidir le caidreamh a dheisiú idir piaraí a spreagadh, de réir mar is cuí.

Oide

Is é Oide an tseirbhís tacaíochta do scoileanna de chuid na Roinne Oideachais, agus tacaíonn sé leis an bhfoghlaim ghairmiúil do cheannairí bunscoile agus iar-bhunscoile agus do múinteoirí i scoileanna agus in ionaid oideachais aitheanta.

Cothaíonn Oide cultúr foghlama gairmiúla leanúnaí i measc ceannairí scoile agus múinteoirí, a spreagann foghlaim ar feadh an tsaol, cleachtais mhachnaimh agus cleachtais bunaithe ar fhiosrú. Cuireann obair Oide le feabhsúchán scoile trí na nithe seo a leanas a chur ar fáil; eispéiris foghlama gairmiúla ardchaighdeán, tacaíochtaí agus acmhainní a bhaineann le forbairtí curaclaim, spriocanna oideachais níos leithne agus tosaíochtaí náisiúnta, amhail an fholláine, lena n-áirítear an bhulaíocht a chosc agus dul i ngleic léi.

Cuireann Oide tacaíocht don fhoghlaim ghairmiúil leanúnach ar fáil do scoileanna chun tacú le feidhmiú na gnásanna seo.

Webwise

Is é Webwise an tionscnamh Sábháilteachta ar líne de chuid na Roinne Oideachais agus tá sé á chómhaoiniú ag an gCoimisiún Eorpach. Cuireann Webwise úsáid níos sábháilte, níos fearr an idirlín chun cinn trí mhúscailt feasachta agus tionscnaimh oideachais dírithe ar mhúinteoirí, scoláirí agus tuismitheoirí. Forbraíonn agus scaipeann Webwise acmhainní a chuidíonn le múinteoirí an tsaoránacht dhigiteach agus an tsábháilteacht ar líne a chomhtháthú sa teagasc agus san fhoghlaim ina scoileanna. Cuireann Webwise eolas, comhairle agus uirlisí ar fáil freisin do thuismitheoirí chun tacú lena

rannpháirtíocht i saol ar líne a leanaí. Le cúnamh ón bPainéal Comhairleach don Óige Webwise, forbraíonn Webwise acmhainní óige-bhunaithe a mhúsclaíonn feachtas, chomh maith le cláir oiliúna a spreagann an tsaoránacht dhigiteach agus a théann i ngleic le topaicí amhail an fholláine agus an chibearbhulaíocht.

Tá tuilleadh eolais faoi na tacaíochtaí a sholáthraíonn Webwise ar fáil sa Treoir Acmhainní a ghabhann leis na gnásanna seo.

Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí

Is é Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí (NPC) an eagraíocht ionadaíochta do thuismitheoirí leanaí in oideachas luathbhlianta, bunscoile agus iar-bhunscoile. Bunaíodh NPC mar eagraíocht charthanachta in 1985, faoi chlár an Rialtais, mar eagraíocht ionadaíochta do thuismitheoirí leanaí atá ag freastal ar scoil. Tugadh aitheantas reachtúil di san Acht Oideachais, 1998.

Oibríonn Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí lena chinntiú go dtacaítear le gach thuismitheoir agus go ndéantar iad a chumasú chun a bheith ina bpáirtithe éifeachtacha in oideachas a leanaí. Tá sé mar chuspóir ag NPC comhpháirtíocht rathúil a bhaint amach agus torthaí níos fearr a sholáthar do gach scoláire.

Soláthraíonn NPC cúrsaí ar líne agus go pearsanta chun tacú le thuismitheoirí scoláirí bunscoile agus iar-bhunscoile araon chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Ionad Frithbhulaíochta OCBÁC

Is ionad taighde ainmnithe ollscoile é Ionad Frithbhulaíochta OCBÁC atá lonnaithe in Institiúid Oideachais OCBÁC. Tá an t-ionad aitheanta go hidirnáisiúnta de bharr a thaighde ar bhulaíocht agus sábháilteacht ar líne. Cuireann an t-Ionad Frithbhulaíochta raon modúl ar fáil mar chuid dá chlár FUSE do phobal uile na scoile ar féidir é a úsáid chun cultúr dearfach scoile a spreagadh agus cuidiú le hiompraíochtaí bulaíochta a chosc agus dul i ngleic leo.

Tusla

Ba chóir do scoileanna teagmháil a dhéanamh le Tusla go díreach le haghaidh comhairle sa chás go meastar go bhfuil iompraíocht bhulaíochta ina hábhar imní maidir le cosaint leanaí.

Agúisín 2

Foirm chun iompraíocht bhulaíochta a iniúcadh agus a thaifeadadh

Dáta a thuairiscíodh an líomhán bulaíochta: _____

Dáta tosaithe an iniúcadh: _____

Múnteoir(i) ag déanamh iniúcadh ar an líomhán: _____

An bhfuil an Príomhoide ar an eolas faoin iniúcadh seo?

Tá Níl Dáta: _____

1. Ainm agus rang an dalta a bhfuil bulaíocht (de réir an tuairisceoir) á déanamh air/uirthi.

Ainm _____ Rang _____

2. Ainm an duine atá ag tuairisciú an líomhán bulaíochta

Ainm _____

Gaol leis an dalta a bhfuil bulaíocht á déanamh air/uirthi _____

3. (a) Ainm(neacha) agus rang(anna) an dalta/na ndaltaí atá ag gabháil d'iompar bulaíochta:

Ainm	Rang

b. An bhfuil tuairiscí eile maidir le drochiompar/iompar bulaíochta ag an dalta/na daltaí seo i leith an dalta a bhfuil bulaíocht (de réir an tuairisceoir) á déanamh air/uirthi? Tá Níl

Ba chóir seic a dhéanamh sna comhaid a bhaineann le hiompar agus iompar bulaíochta in Oifig an Príomhoide chomh maith le comha(i)d an dalta/na daltaí sa fáiltiú agus tú ag fiosrú an cheist seo.

Más ea tabhair sonraí faoin drochiompar/iompar bulaíochta anseo.

4. An bhfuil tuismitheoirí/caomhnóirí gach dalta atá mar pháirt den iniúcadh seo ar an eolas faoin iniúcadh?

Tá

Níl

5. An bhfuil cead tugtha ag tuismitheoir(i) an dalta a bhfuil bulaíocht (de réir an tuairisceoir) á déanamh air/uirthi an iniúcadh seo a dhéanamh?

Tá

Níl

Tá cead

Níl cead

6. Roghnaigh an bealach/na bealaí a léiríodh an iompraíocht bhulaíochta:

Iompraíocht bulaíochta díri

Iompraíocht bhulaíochta fisiciúla	
Iompraíocht bhulaíochta ó bhéal	
Iompraíocht bhulaíochta i scríbhinn	
Sracadh	

Iompraíocht bhulaíochta indíreach

Eisiamh	
Caidrimh	

Iompraíocht bhulaíochta ar líne (Cibearbhulaíocht)

7. Cá háit agus cathain ar tharla an iompraíocht bhulaíochta?

Ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)* agus líon isteach dáta(i) más féidir

Laistigh den Scoil

Ionad	Cuir tic sa bhosca chúí	Dáta
Clós na scoile		
Sa seomra ranga		

Taisceadáin		
Pasaistí na Scoile		
Leithris		
Seomraí Feistis		
Halla		
Ionad Sóisialta		
Áit Eile		

Lasmuigh den Scoil

Ionad	Cuir tic sa bhosca chuí	Dáta
Ar an mbus scoile		
Ag siúl/ag rothaíocht ar scoil/abhaile		
Clubanna		
Ar líne		
Áit eile		

8. Céin cineál iompraíocht bhulaíochta atá i gceist? Ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)*

Iompraíocht bhulaíochta i leith duine atá faoi mhíchumas	
Bulaíocht ar dhuine ardchumais	
Iompraíocht bhulaíochta i leith duine mar gheall ar fhéiniúlacht inscne	
Iompraíocht bhulaíochta homafóbach/trasfhóbach (LADTA+):	
Bulaíocht ar dhuine mar gheall ar a c(h)uma fhisiciúil	
Bulaíocht chiníoch	
Bulaíocht bhochtaineachta	
Iompraíocht bhulaíochta i leith duine mar gheall ar fhéiniúlacht reiligiúnach	
Bulaíocht ghnéasaíoch	

Ciapadh gnéasach	

9. Cur síos an duine ag tuairisciú an líomhán bulaíochta ar an iompraíocht bhulaíochta agus a thionchar.

Dáta: _____

10. Cur síos an dalta a bhfuil bulaíocht á déanamh air/uirthi ar an iompraíocht bhulaíochta agus a thionchar.

Dáta: _____

11. Cur síos an dalta/na ndaltaí go bhfuil sé curtha ina leith atá ag gabháil d'iompar bulaíochta ar an scéal seo.

Dalta 1

Ainm: _____

Dáta: _____

Finné 2

Ainm _____ Rang _____ Dáta _____

Ráiteas

Finné 3

Ainm _____ Rang _____ Dáta _____

Ráiteas

13. An raibh an iompar seo?
Ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a)*

Spríodhírithe Dochrach Leantach

Mar sin:

Is iompraíocht bhulaíochta atá i gceist

Ní iompraíocht bhulaíochta atá i gceist

Ní iompraíocht bhulaíochta atá i gceist ach ba chóir ár gCód Iompair a chur i bhfeidhm

Mura iompraíochta bhulaíochta atá i gceist ba chóir an doiciméad seo a shíniú ag an bpointe seo agus é a thabhairt go dtí an Príomhoide chun é a stóráil.

Más iompraíocht bhulaíochta atá i gceist ba chóir é seo chur in iúl don Príomhoide ionas gur féidir leis/léi an Bord Bainistíochta a nuashonrú.

14. Cad iad na cinntí atá déanta chun dul i ngleic leis an iompar bulaíochta sa chás seo?

15. Cé a dhéanfaidh monatóireacht agus conas a dhéanfar monatóireacht ar a bhfuil na cinntí seo á chomhlíonadh agus ag obair?

16. Athbhreithniú – Ba chóir an athbhreithniú seo a bheith déanta laistigh de 20 lá scoile ón dáta a tuairiscíodh an iompar bulaíochta.

An bhfuil deireadh leis an iompar bulaíochta d'ár leis an dalta?

Tá Níl Dáta _____

An bhfuil deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta d'ár leis an/na tuismitheoir(i)?

Tá Níl Dáta _____

Má tá deireadh leis an iompar bulaíochta ba chóir an doiciméad seo a shíniú ag an bpointe seo agus é a thabhairt go dtí an Príomhoide chun é a stóráil.

Mura bhfuil deireadh leis an iompar bulaíochta ba chóir labhairt leis na páirtithe arís agus na cinntí chun dul i ngleic leis an iompar bulaíochta a athrú. Déan cinneadh le chéile don chéad dáta eile le haghaidh athbhreithniú.

Athbhreithniú 2:

An bhfuil deireadh leis an iompar bulaíochta d'ár leis an dalta?

Tá Níl Dáta _____

An bhfuil deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta d'ár leis an/na tuismitheoir(i)?

Tá Níl Dáta _____

17. Muna féidir teacht ar réiteach, mínigh.

Sínithe _____

Dáta _____

